

steeds dicht bijeen gelegen. Het dichtelijke was in de sfeer van vroege kleine litho's, in een parktuin van sneeuw helder en droomrijk in eenen (twee menschen gingen daar in); het dichtelijke was in het kleine teedere vroege portretje van de Dichteres, het portretje dat als een vrucht is met een zachte huid en een vast binnenste (het is hier afgebeeld). Het dichtelijke is aldoor gebleven, maar het werd opgenomen in de grootsche ruimte van het wijder en dieper denken, in de architectuur van de zich voortdurend ontwikkelende gedachte, als menschenfiguren die om en over zich den hemel hebben, als de schelpen en het wier aan de onnoembare ruimten van stranden en luchten en zee. Het beschouwende bracht immer de verbanden, het opende de vergezichten en gaf de stilte der wijsheid aan wat de bouwende driften aandroegen en opstapelden. De compositorische kracht, die van het beeldend-denken een der schoonste verschijnselen is, deed zich, toen het contemplatief-dichtelijke zich volledig had bevestigd, als een steeds rijper wordende macht gelden, die in de vensters der laatste jaren, in het zoo pas gereed gekomen Domvenster in Utrecht het laatst, tot waarlijk meesterschap is geworden.

* * *

Zeker mag het merkwaardig heeten, dat de leiding der Amsterdamsche Academie, in de jaren van 1885 tot 1890, in Allebé een nauwgezet meester vond, die zijn verband met en zijn onwillekeurigen invloed op het Amsterdamsche-verzet tegen het Haagsche impressionisme (om het dit keer eens provinciaal uit te drukken) niet heeft gemist, vervolgens in Derkinderen den zuiveren vertegenwoordiger van het herleefde ambacht en het verband der kunsten — zij het dan terugziende in de tijden —, om in dit derde stadium te worden toevertrouwd aan hem, die is voorgegaan in het onverbiddelijke, volhoudende zoeken naar de komende vormen voor het vloeiende leven, naar de eeuwigheidsverschijning in de wisselende veelheid.

Zinrijk lijkt het, dat in het geheel van dit van eenheidsdrang bewogen leven, op zoo schoone en diepe wijze de Christophorus-figuur meer dan eens is verschenen. Daar is het leven, dat tot in den hoogen ouderdom gediend heeft en gezocht, falend in zoeken en dienen beide, maar aldoor zich zuiverend aan 't falen, tot dicht aan den dood gekomen, aan dat oude leven het zwaarste te dragen werd gegeven: het nieuwe leven. Het is de eeuwigheid in de rijpende geestelijke draagkracht van het leven en de heiligheid van de overgave in het zoekend-dienen. Het is de ontmoeting van het Oude en het Nieuwe, van het Neergaande en het Opgaande; in elkander herkende beider eeuwigheidsdeel; van het Gaande en van het Komende; in die herkenning en aanraking het wonder der Eenheid zwijgend belijdende.

————— • —————